

Súd: Okresný súd Stará Ľubovňa
Spisová značka: 4P/36/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8520200463
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 03. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Danka Majdáková
ECLI: ECLI:SK:OSSL:2020:8520200463.1

Uznesenie

Okresný súd Stará Ľubovňa v rodinnoprávnej veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: I. T., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom Z. H., ul. C. XXX/XX, t.č. bytom Z. H., ul. O. XX, dieťa rodičov, matka: O. W., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom Z. H., ul. C. XXX/XX, t.č. bytom Z. H., ul. O. XX, otec: O. T., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom D. H. XXX, o návrhu matky v konaní o nariadenie neodkladného opatrenia takto

rozhodol:

I. Súd návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým sa matka domáha zverenia dieťaťa do svojej osobnej starostlivosti a určenia výživného z a m i e t a .

II. Súd konanie v časti úpravy styku otca s dcérou z a s t a v u j e .

III. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Matka mal. dieťaťa (ďalej len navrhovateľka) podala na tunajší súd návrh na nariadenie predbežného opatrenia (ďalej neodkladného opatrenia), ktorým žiadala, aby súd zveril mal. I. do jej osobnej starostlivosti s tým, že bude oprávnená maloletú zastupovať a spravovať jej majetok. Otca aby zaviazal platením výživného v sume 200 eur mesačne do 15. dňa v mesiaci k jej rukám a obmedziť stretávanie otca s dcérou vzhľadom na situáciu pandémie. Návrh odôvodnila tým, že s otcom dieťaťa nežije v spoločnej domácnosti od 25.2.2020, ona s maloletou a ďalšími dvomi mal. deťmi pochádzajúcimi z iného vzťahu žije v podnájme na ul. O. v Starej Ľubovni, otec dieťaťa u svojich rodičov v Novej Ľubovni. Ďalej uviedla, že dieťa je malé, žilo výlučne s ňou a jej otec nerešpektuje dohodu o stretávaní, stále ju mení a nárokuje si neprijateľné podmienky, ako je napríklad stretávanie sa mimo domov, požadovanie si ju nechať viac dní súbežne u jeho rodičov, čo je pre dcéru nepoznané prostredie a nepozná ani rodičov odporcu. Nachádzame sa v ťažkej situácii pandémie a otec dieťaťa sa stretáva s vodičmi TIR, a preto vzniká z jej strany obava o zdravie jej a jej detí. Preto žiada vydať neodkladné opatrenie, ktorým bude dieťa zverené do jej osobnej starostlivosti, nakoľko sa o dieťa stará od jeho narodenia a v jej starostlivosti neboli zistené žiadne nedostatky. Ďalej žiadala uložiť otcovi dieťaťa povinnosť platiť výživné v sume 200 eur mesačne od 15.2.2020, s takouto výškou výživného sám súhlasil. Určenie spôsobu, akým sa bude realizovať styk maloletej s otcom, určí dohoda o styku, ktorú predkladá otec súdu a na ktorú reaguje v inom návrhu. V súčasnosti by bolo najlepšie stretávanie obmedziť vzhľadom na situáciu pandémie a zväžiť, čo je pre zdravie maloletej najlepšie. K návrhu pripojila rodný list dieťaťa.

2. Lustráciou v súdnych registroch súd zistil, že pod sp. zn. 2P/29/2020 je tunajším súdom vedené konanie vo veci mal. I. T.. Návrh doručil súdu dňa 10.3.2020 otec maloletej a žiadal ním vydať neodkladné opatrenie, ktorým bude oprávnený stretávať sa s mal. dcérou každý nepárny víkend v roku od soboty od 9.00 hod do nedele do 18.00 hod. V tomto konaní na žiadosť súdu Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Stará Ľubovňa prešetril pomery mal. I..

3. Zo správy, ktorá bola doručená súdu dňa 24.3.2020 mal súd preukázané, že rodičia mal. dieťaťa nežijú v spoločnej domácnosti od 2/2020. Matka žije s mal. I. a mal. D. a H., ktorí pochádzajú z manželstva s p. B.. Otec mal. I. žije t.č. v domácnosti spolu so svojou matkou v obci Nová Ľubovňa. Sociálnym šetrením bolo zistené, že matka spolu s mal. dieťaťom žije v podnájme v 3- izbovom byte. V byte sa nachádza kuchyňa, obývacia izba, spálňa, detská izba, sanitárne zariadenie, ktoré obývajú všetci členovia domácnosti. Mal. dieťa má spoločnú izbu so svojou matkou. V izbe sa nachádza posteľ, postieľka, detské hračky, skrine s osobnými vecami mal. dieťaťa a matky. Mal. dieťa má vytvorený priestor na oddych a svoje voľno časové aktivity. Domácnosť je zariadená kompletne novým a čiastočne straším, ale funkčným nábytkom. V byte je zavedená elektrická energia, prívod vody, elektrické kúrenie. Hygienická úroveň v domácnosti je na veľmi dobrej úrovni. Mal. dieťa má vytvorené vhodné podmienky pre svoj vývin. Matka mal. dieťaťa zabezpečuje mal. dieťaťu sama celodennú osobnú starostlivosť. Je poberateľkou rodičovského príspevku v sume 370 € mesačne a prídavku na 3 deti v sume 74,85 € mesačne. Náklady na domácnosť hradí matka nasledovne: nájom 350 € mesačne, internet+TV+mobil 70 € mesačne. Matke je uhrádzané výživné na mal. deti D. a H. v sume 400 € mesačne spolu pre obe mal. deti. Taktiež otec mal. I. dobrovoľne uhradil výživné v sume 50 € mesačne. Matka uviedla, že otec sa s mal. I. videl cca pred 2 týždňami. Aktuálne matka nechcela, aby sa otec s mal. dcérou stretával kvôli situácii na Slovensku s ochorením. Tiež uviedla, že nebráni v kontakte otcovi, žiada, aby bol styk upravený v jej prítomnosti, vzhľadom na nízky vek mal. dieťaťa a u nej doma (počas karantény mal. dieťa nechce dať do domácnosti otca). Uviedla, že rodičia spolu nekomunikujú, len keď otec napíše, že chce prísť za mal. I.. Ako rodičia sa snažia komunikovať, ale občas sa aj hádajú, podľa vyjadrenia matky otec matku provokuje, vyhráža sa jej sociálkou a podobne. Matka bude akceptovať, ak by otec navštevoval mal. dieťa 2-krát do týždňa na cca 2 hodiny v prítomnosti matky v jej byte, zatiaľ kvôli aktuálnej situácii, pretože sa bojí o zdravie mal. detí. Uviedla, že nechce brániť otcovi v stretávaní sa s mal. I.. Otec mal. dieťaťa je zamestnaný vo fy. Gas Familia, s.r.o., kde pracuje ako technik. Jeho mesačný príjem je cca 600 € mesačne. Podieľa sa na výžive mal. I. v sume 50 € mesačne. Otec uviedol, že trvá na podanom návrhu, pretože matka mu bráni v kontakte s maloletou a bez rozhodnutia súdu odmieta dať mal. dieťa na kontakt. Otec videl naposledy mal. I. 12.3.2020 a odvtedy mu matka odmieta mal. dieťa ukázať, aj napriek tomu, že matku viackrát kontaktoval. Uviedol, že sa o mal. dieťa zaujíma a má záujem o stretávanie sa s mal. I.. Podľa vyjadrenia otca, rodičia komunikujú len vtedy, keď otec matke napíše o kontakt s dcérou, inak spolu nekomunikujú. Tiež uviedol, že sa o maloletú vie postarať a pozná potreby dieťaťa, pretože keď žili v spoločnej domácnosti s matkou, tak sa o mal. I. otec tiež staral. Sociálnym šetrením bolo zistené, že otec mal. I. žije t. č. v domácnosti spolu so svojou matkou v obci Nová Ľubovňa. Žije v 3- izbovom byte, ktorý je v osobnom vlastníctve otcovej matky. Výdaje na domácnosť hradí otec spoločne so svojou matkou. Výdaj otca na domácnosť je cca 100 € mesačne (1 nájom, 1 SIPO, 1 voda, 1 internet). V byte sa nachádza kuchyňa, obývacia izba, spálňa, detská izba, sanitárne zariadenie, ktoré obývajú všetci členovia domácnosti. V izbe, ktorú obýva otec sa nachádza posteľ, postieľka pripravená pre mal. I., detské hračky, skrine s osobnými vecami mal. dieťaťa (plienky, sušené mlieko, hygiena, oblečenie) a otca. Mal. dieťa má vytvorený priestor na oddych a svoje voľno časové aktivity. Domácnosť je zariadená kompletne novým a čiastočne straším, ale funkčným nábytkom. V byte je zavedená elektrická energia, prívod vody, plynové kúrenie. Hygienická úroveň v domácnosti je na veľmi dobrej úrovni. Mal. dieťa má vytvorené vhodné podmienky pre svoj vývin. Mal. I. nenavštevuje žiadne školské zariadenie, matka jej zabezpečuje celodennú osobnú starostlivosť. Dieťa prekonalo bežné detské ochorenia, je zdravé. Mal. I. má kožné ekzémy - lieči sa v kožnej ambulancii vo Svidníku. Matka má zvýšené výdaje na mastičky, hygienu (mydlo, aviváž). Ošetrojúcou lekárkou je MUDr. Demjanová v Starej Ľubovni. Osobný pohovor s dieťaťom nebolo možné vykonať vzhľadom na nízky vek. Mal. dieťa sa počas sociálneho šetrenia hralo s hračkami. Bolo pekne, čisto oblečené a pôsobilo pokojne. Neskôr sa mal. I. túlila k matke a bol viditeľný pozitívny vzťah dieťaťa k matke. Celkové náklady na mal. I. boli vyčíslené v sume cca 150-200 € mesačne.

4. Podľa § 324 ods. 3 C.s.p. neodkladné opatrenie súd nariadi iba za predpokladu, ak sledovaný účel nemožno dosiahnuť zabezpečovacím opatrením.

5. Podľa § 325 ods. 1 C.s.p. neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

6. Podľa § 325 ods. 2 C.s.p. neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby d) niečo vykonala, niečoho sa zdržala alebo niečo znášala.

7. Podľa § 329 ods. 1 C.s.p. súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. Ak rozhoduje odvolací súd o odvolaní proti uzneseniu o zamietnutí neodkladného opatrenia, umožní sa protistrane vyjadriť k odvolaniu a k návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia.

8. Podľa § 329 ods. 2 C.s.p. pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

9. Podľa § 336 ods. 1 C.s.p. ak súd nariadi neodkladné opatrenie pred začatím konania, môže vo výroku uznesenia uložiť navrhovateľovi povinnosť podať v určitej lehote žalobu vo veci samej. Súd túto povinnosť neuloží najmä vtedy, ak je predpoklad, že neodkladným opatrením možno dosiahnuť trvalú úpravu pomerov medzi stranami.

10. Podľa § 360 ods. 1 zák. č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len C.m.p.) neodkladné opatrenie možno nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu.

11. Podľa § 366 C.m.p. neodkladným opatrením môže súd nariadiť platiť výživné v nevyhnutnej miere.

12. Podľa § 367 ods. 1 C.m.p. neodkladným opatrením môže súd nariadiť, aby ten, kto má maloletého pri sebe, maloletého odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti.

13. Podľa § 367 ods. 2 C.m.p. o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodne súd najneskôr do siedmich dní od doručenia návrhu. V tejto lehote súd uznesenie vyhotoví.

14. Podľa § 367 ods. 3 C.m.p. uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia je vykonateľné vyhlásením; ak sa nevyhlasuje, je vykonateľné, len čo bolo vyhotovené.

15. Podľa § 367 ods. 4 C.m.p. uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia súd môže doručiť účastníkom až pri uskutočnení jeho výkonu, ak je predpoklad, že by bol výkon rozhodnutia inak zmarený. Účastníkom, ktorí neboli prítomní pri výkone uznesenia, doručí súd uznesenie spolu so zápisnicou o priebehu výkonu dodatočne.

16. Účelom neodkladných opatrení je rýchla úprava pomerov účastníkov alebo zabezpečenie výkonu existujúceho, príp. ešte nevykonateľného alebo možného rozhodnutia. Vydanie neodkladného opatrenia však predpokladá aspoň osvedčenie práva, resp. osvedčenie ohrozenia tohto práva a tiež, aby neboli vážnejšie pochybnosti o potrebe neodkladnej úpravy. Povinnosťou súdu je pri vydávaní neodkladného opatrenia skúmať všetky aspekty jeho nariadenia a teda dôkladne skúmať a zvažovať, najmä či je nárok účastníka na nariadenie neodkladného opatrenia osvedčený a či je naliehavá potreba okamžitého zásahu zo strany súdu, t.j. či je naliehavá potreba nariadiť takéto opatrenie.

17. Z dočasného charakteru neodkladných opatrení vyplýva, že pred ich nariadením nemusí súd zisťovať všetky okolnosti, ktoré sú potrebné pre vykonanie meritórneho rozhodnutia. Pri zisťovaní skutočností potrebných pre nariadenie neodkladného opatrenia nemusí byť ani dodržaný formálny postup stanovený pre dokazovanie. Ak by pred vydaním neodkladného opatrenia bolo potrebné preukázanie nároku v procese dokazovania, nebol by potom rozdiel medzi neodkladným opatrením a konečným rozhodnutím. Neodkladné opatrenie by nemohlo plniť funkciu okamžitej úpravy právnych pomerov účastníkov.

18. Neodkladné opatrenia neprejudikujú práva ani jedného z účastníkov a ani práva tretích osôb a svoje opodstatnenie strácajú, keď súd poskytne ohrozeným alebo porušeným právam definitívnu ochranu, preto nie sú rozhodnutiami konečnými a ich účelom je dočasná úprava pomerov účastníkov alebo zabezpečenie už existujúceho súdneho rozhodnutia.

19. Nevyhnutným predpokladom pre vyhovieť návrhu na vydanie neodkladného opatrenia je naliehavosť potreby bezodkladnej úpravy pomerov. Táto naliehavosť je príčinou, že súd môže o nariadení neodkladného opatrenia rozhodnúť len na základe osvedčenia tvrdených skutočností bez toho, aby musel byť tvrdený nárok nepochybne preukázaný. Súd sa obmedzí len na osvedčenie

najzákladnejších skutočností, z ktorých možno vyvodiť nutnosť bezodkladnej úpravy pomerov, pričom tieto musia byť takého charakteru, že ak by k bezodkladnej úprave pomerov nedošlo, mohlo by dôjsť k nezvratiteľnému následku alebo stavu, ktorý by bol zvrátiteľný len s neprímeraným úsilím a nákladmi, resp. len s veľkými ťažkosťami. Je nevyhnutné, aby boli osvedčené aspoň základné skutočnosti hodnoverne osvedčujúce záver o dôvodnosti a trvaní nároku, ktorému sa má poskytnúť neodkladná ochrana. Súd neodkladné opatrenie nariadi, ak sú osvedčené dôvody jeho nariadenia a ak je potrebné bezodkladne upraviť dané pomery. Z citovaných zákonných ustanovení možno jednoznačne vyvodiť, že právna úprava ohľadom rozhodovania o návrhoch na neodkladné opatrenie popri nevyhnutnosti rýchlo a pružne vyriešiť vzniknutý stav, vyžaduje aj hodnoverné osvedčenie dôvodnosti a trvania nároku, resp. podmienok na nariadenie neodkladného opatrenia.

20. V danej veci súd nezistil potrebu neodkladného zásahu súdu do pomerov účastníkov konania, t.j. potrebu neodkladného zverenia mal. I. do osobnej starostlivosti navrhovateľky. Navrhovateľka v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia neuviedla žiadne dôvody, na základe ktorých sa domáha práve nariadenia neodkladného opatrenia. Nezdôvodnila naliehavosť potreby bezodkladnej úpravy pomerov. Za daného stavu súd nevidí potrebu rozhodnúť vo veci neodkladným opatrením, keď nie je osvedčená bezprostredná ujma hroziaca mal. I. a potreba okamžitého zásahu súdu. Ako to vyplýva zo samotného návrhu, ale aj zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Stará Ľubovňa, mal. I. je v osobnej starostlivosti navrhovateľky, teda matka má maloletú vo faktickej starostlivosti, zabezpečuje o ňu celodennú starostlivosť, nie je osvedčené, aby sa dieťa ocitlo v situácii ohrozujúcej jej zdravý vývoj.

21. Rovnako tak z návrhu, ako aj zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Stará Ľubovňa vyplýva, že rodičia sa na výške výživného dohodli, otec na výživu dieťaťa prispieva, aj keď v nižšej sume ako sa podľa navrhovateľky dohodli, avšak táto suma predstavuje sumu výživného v nevyhnutnej miere.

22. S poukazom na vyššie uvedené nie je osvedčená danosť práva a potreba bezprostrednej úpravy pomerov v časti zverenie dieťaťa a určenia výživného v nevyhnutnej miere. Navrhovateľka v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia neosvedčila naliehavosť bezodkladnej úpravy pomerov, ani bezprostrednú ujmu hroziacu mal. dieťaťu, odôvodňujúcu okamžitý zásah súdu prostredníctvom nariadenia neodkladného opatrenia, podľa návrhu navrhovateľky. Súd na základe uvedeného konštatuje, že nie je možné vyhovieť návrhu navrhovateľky na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým sa mal. dieťa zverí do jej osobnej starostlivosti a otec sa zaviazal platením výživného v nevyhnutnej miere. Súd preto návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia v tejto časti zamietol.

23. Pokiaľ sa rodičia na výkone rodičovských práv a povinností nedohodnú, nič nebráni navrhovateľke, aby sa obrátila na súd s návrhom vo veci samej na úpravu výkonu rodičovských práv a povinností rodičov k mal. I. (nie návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia). V návrhu vo veci samej navrhovateľka navrhne ako má byť rozhodnuté vo veci zverenia dieťaťa do starostlivosti rodičov, ako má rodič, ktorému dieťa nebude zverené prispievať na výživu dieťaťa a úpravu styku rodiča, ktorému dieťa nebude zverené.

24. Matka ďalej žiadala upraviť styk s mal. dieťaťom s tým, že pre hroziace nebezpečenstvo pandémie navrhla ho dočasne obmedziť. Ako bolo vyššie konštatované, návrh na nariadenie neodkladného opatrenia v časti úpravy styku s mal. I. podal aj otec dieťaťa. Návrh bol doručený súdu dňa 10.3.2020.

25. Podľa § 2 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len C.m.p.) na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

26. Podľa § 24 C.m.p. konanie je začaté doručením návrhu na začatie konania súdu alebo vydaním uznesenia o začatí konania.

27. Podľa § 161 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len C.s.p.) ak tento zákon neustanovuje inak, súd kedykoľvek počas konania prihliada na to, či sú splnené podmienky, za ktorých môže konať a rozhodnúť (ďalej len „procesné podmienky“).

28. Podľa § 161 ods. 2 C.s.p. ak ide o nedostatok procesnej podmienky, ktorý nemožno odstrániť, súd konanie zastaví.

29. Podľa § 159 C.s.p. začatie konania bráni tomu, aby o tom istom spore prebiehalo na súde iné konanie. Ak na súde prebieha o tom istom spore iné konanie, súd zastaví konanie, ktoré sa začalo neskôr.

30. Ako vyplýva z vyššie uvedených skutočností, na tunajšom súde sú vedené dve konania o návrh na nariadenie neodkladného opatrenia na úpravu styku s mal. I. tých istých účastníkov - mal. dieťa I., otec O. T., matka O. W., ktoré začalo dňa 10.3.2020 pod sp. zn. 2P/29/2020 a toto, ktoré začalo dňa 26.3.2020 a je vedené pod sp. zn. 4P/36/2020.

31. Vzhľadom na zistený skutkový stav, keďže v prejednávanej veci nie sú splnené podmienky konania, pretože ako je uvedené vyššie, tomuto konaniu bráni prekážka tzv. litispendencie, t.j. prekážka začatej veci. Tento nedostatok podmienky konania nie je možné odstrániť a v prípade zistenia takéhoto nedostatku musí súd konanie zastaviť. Súd bude vo veci neodkladného opatrenia o úprave styku otca s mal. I. konať v konaní vedenom pod sp. zn. 2P/29/2020, teda v konaní, ktoré začalo skôr.

32. O trovách konania súd rozhodol v súlade s ustanovením § 52 C.m.p., podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno je prípustné odvolanie, ktoré sa podáva do 15 dní od doručenia uznesenia na súde, proti rozhodnutiu ktorého smeruje.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§127 C.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napadá, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 1 písm. a) zákona č. 62/2020 Z.z. o niektorých mimoriadnych opatreniach v súvislosti so šírením nebezpečnej nákazlivej ľudskej choroby COVID-19 a v justícii a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony Lehoty ustanovené právnymi predpismi v súkromnoprávných vzťahoch na uplatňovanie alebo bránenie práv na súde, uplynutím ktorých by došlo k premlčaniu alebo k zániku práva v čase odo dňa účinnosti tohto zákona do 30. apríla 2020 neplynú.

Podľa § 2 ods. 1 citovaného zákona ustanovenie § 1 písm. a) platí rovnako aj pre lehoty ustanovené zákonom alebo určené súdom na vykonanie procesného úkonu v konaní pred súdom účastníkmi konania a stranami v konaní, v trestnom konaní to platí len o lehote na podanie opravného prostriedku pre obvineného, jeho obhajcu, poškodeného a zúčastnenú osobu.